

Folketingets udvalg
Udvalget for Udlændinge- og Integrationspolitik

Departementet
Holmens Kanal 22
1060 København K

Dato: 6. februar 2012

Tlf. 3392 9300
Fax. 3393 2518
E-mail sm@sm.dk

epi/ J.nr. 2012-0000235

Under henvisning til Folketingets udvalgs brev af 4. januar 2012 følger hermed social- og integrationsministerens endelige svar på spørgsmål nr. 161.

Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Martin Henriksen (DF).

Spørgsmål nr. 161:

”Vil ministeren venligst beskrive flygtninges adgang til henholdsvis folkepension og førtidspension, herunder beskrive de krav der stilles til henholdsvis flygtninge og til danskere med henblik på at kunne optjene retten til disse?”

Svar:

Retten til dansk social pension er som hovedregel betinget af, at modtageren

- har dansk indfødsret
- har fast bopæl her i Danmark samt
- har haft mindst 3 års fast bopæl her i Danmark mellem det fyldte 15. år og folkepensionsalderen (nu 65 år).

Betingelserne for indfødsret, bopæl og optjening er i visse tilfælde fraveget efter lov om social pension, hvor EU-forordningen finder anvendelse, og hvor betingelserne er fraveget ved overenskomst med et andet land.

Som udgangspunkt skal man være dansk statsborger og have fast bopæl i Danmark for at være berettiget til dansk folke- eller førtidspension. Man skal desuden have haft fast bopæl i Danmark, Grønland eller Færøerne i mindst tre år mellem det fyldte 15. og folkepensionsalderen.

Flygtninge, dvs. udlændinge, der har fået opholdstilladelse som flygtninge efter udlændingelovens §§ 7 eller 8, har ret til folke- og førtidspension uanset statsborgerskab.

Retten til dansk pension er som udgangspunkt betinget af, at modtageren har *fast bopæl* her i Danmark. Bopælskravet betyder, at pensionister som hovedregel skal have bopæl i Danmark både på det tidspunkt, hvor der tilkendes pension, og ved udbetalingen af pensionen. Herudover skal man have haft fast bopæl i Danmark i mindst tre år mellem det fyldte 15. år og folkepensionsalderen.

Det er et grundlæggende princip i det danske pensionssystem, at folkepension og førtidspension udbetales afhængigt af, hvor mange år man har haft bopæl i Danmark i en optjeningsperiode (*optjeningsprincippet*). Hvis man ikke har haft bopæl i Danmark i det antal år, der kræves efter loven, kan der udbetales brøkpension. Jo kortere tid, man har boet i Danmark, desto mindre bliver pensionen. Til gengæld kan pensionen suppleres med den pension, der måtte være optjent ved bopæl/beskæftigelse i andre lande.

Pensionens størrelse afhænger af bopælstiden, dvs. antallet af år med fast bopæl i Danmark eller hyre på dansk skib i optjeningsperioden. Optjeningsperioden er for folkepensionister perioden fra det fyldte 15. år til folkepensionsalderen og for førtidspensionister perioden fra det fyldte 15. år til det tidspunkt, hvorfra der ydes førtidspension.

Retten til fuld folkepension er betinget af 40 års fast bopæl i Danmark i optjeningsperioden. Det svarer til $\frac{4}{5}$ af den teoretisk maksimale optjeningsperiode på 50 år fra 15–65 år. Hvis bopælstiden er mindre end 40 år, fastsættes en brøkpension svarende til forholdet mellem bopælstiden og 40 år.

Retten til fuld førtidspension er betinget af, at bopælstiden i Danmark i optjeningsperioden udgør mindst $\frac{4}{5}$ af optjeningsperioden. Hvis bopælstiden er mindre fastsættes en brøkpension svarende til forholdet mellem bopælstiden og $\frac{4}{5}$ af optjeningsperioden.

Når førtidspensionisten overgår til folkepension, beregnes folkepensionen med samme brøk, som førtidspensionen hidtil er blevet beregnet med.

Der kan ikke optjenes folkepension efter folkepensionsalderen, og der kan ikke optjenes førtidspension efter det tidspunkt, hvorfra der ydes førtidspension.

Disse regler gælder for alle, dvs. både danske statsborgere og udlændinge. Der er ingen undtagelser fra dette optjeningsprincip.

Ved opgørelsen af bopælstiden sidestilles bopæl i udlandet dog i visse tilfælde med bopæl her i landet. Det drejer sig fx om ophold i udlandet, som er i dansk interesse (forhyring på dansk skib, som udsendt repræsentant for dansk offentlig myndighed, som beskæftiget i offentlig dansk interesse, som ansat i dansk firmas filial eller datterselskab, med henblik på uddannelse).

Der gælder to undtagelser for udlændinge, der er meddelt opholdstilladelse i medfør af udlændingelovens §§ 7 eller 8, for så vidt angår ret til og optjening af pension. For det første stilles der ikke krav om dansk statsborgerskab. For det andet medregnes ved opgørelse af bopælstiden i Danmark bopælstiden i oprindelseslandet, når der er tale om førtidspension. Det samme gælder bopælstid i andre lande, hvori den pågældende har haft bopæl på et grundlag svarende til udlændingelovens § 7.

Ved lov nr. 1603 af 22. december 2010 om ændring af lov om social pension blev optjeningsreglerne for folkepension ændret, så flygtninges adgang til at medregne bopælstid i oprindelseslandet ved beregning af folkepension blev afskaffet. Dermed blev flygtninge omfattet af de samme principper, som gælder for øvrige indvandrere og danskere, der har haft ophold i andre lande. Flygtninge, der ikke længere vil kunne modtage fuld folkepension, kan efter en konkret, individuel vurdering modtage personligt tillæg efter pensionsloven eller kontanthjælp. For at give herboende flygtninge mulighed for at indrette sig på de ændrede regler indførtes en overgangsordning på 10 år.

Karen Hækkerup

/Bent Nielsen